

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 2270/05
04.05.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragiše Đorđevića, predsednika veća, Slobodana Rašića i mr Sretka Jankovića, članova veća, sa savetnikom Natašom Banjac, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu protiv optuženog AA, zbog krivičnih dela razbojništva iz člana 168. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije, u saizvršilaštvu, u vezi sa članom 22. Osnovnog krivičnog zakona, odlučujući o žalbi branioca optuženog, adv. AB, izjavljenoj protiv rešenja Okružnog suda u Pančevu K. 42/04 od 28.9.2005.godine, u sednici veća održanoj dana 4.5.2006.godine, doneo je

R E Š E N J E

Povodom žalbe branioca optuženog AA, a po službenoj dužnosti, PREINAČUJE SE rešenje Okružnog suda u Pančevu K. 42/04 od 28.9.2005.godine, tako što Vrhovni sud prema optuženom AA, na osnovu člana 21., člana 41. stav 1. i člana 124. stav 4. Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivično-pravnoj zaštiti maloletnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 85/05 od 6.10.2005.godine), IZRIČE vaspitnu meru upućivanja u Vaspitno popravni dom u ____, u kojem će ostati najmanje 6-šest meseci, a najviše 4-četiri godine, ali tako da u njemu može ostati najduže do navršene 23 godine, u koje vreme trajanja mere se uračunava vreme zadržavanja optuženog od 15.10.2003. godine do 17.10.2003.godine, po rešenju SUP-a Pančevo i vreme provedeno u pritvoru od 22.1.2004.godine do 26.1.2004.godine, s tim što će prvostepeni sud svakih šest meseci razmatrati da li postoje osnovi za obustavu izvršenja mere ili za njenu zamenu drugom vaspitnom merom, dok se žalba branioca optuženog ODBIJA, kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Rešenjem Okružnog suda u Pančevu K. 42/04 od 28.9.2005.godine, prema optuženom AA, zbog dva krivična dela razbojništva iz člana 168. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije (KZ RS) u saizvršilaštvu u vezi sa članom 22. Osnovnog krivičnog zakona (OKZ) opisana pod tačkama I i II obrazloženja rešenja, izrečena je vaspitna mera upućivanja u Vaspitno-popravni dom u ____, u kojem će ostati najmanje jednu a najviše pet godina, o čemu će sud naknadno odlučiti. Odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda. Oštećene BB i BA, obe iz ____ upućene su na parnicu radi ostvarivanja imovinsko pravnih zahteva.

Protiv tog rešenja blagovremeno je izjavio žalbu branilac optuženog, zbog odluke o kazni, sa predlogom da Vrhovni sud ukine pobijano rešenje i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Republički javni tužilac, u podnesku Ktr. broj 2464/05 od 7.12.2005.godine, predložio je da Vrhovni sud Srbije odbije kao neosnovanu žalbu branioca optuženog i prvostepeno rešenje potvrdi.

Vrhovni sud je u sednici veća razmotrio spise predmeta, pobijano rešenje i stav i predlog Republičkog javnog tužioca iz navedenog podneska, pa je nakon ocene žalbenih navoda i predloga, našao:

Budući da se žalbom branioca optuženog prvostepeno rešenje pobija samo zbog odluke o krivičnoj sankciji, Vrhovni sud je, postupajući shodno obavezi iz člana 380. stav 1. tačka 1. i 2. Zakonika o krivičnom postupku (ZKP), našao da prvostepeno rešenje ne sadrži bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koje, kao drugostepeni sud, uvek pazi po službenoj dužnosti, a da po pravilnoj primeni krivičnog zakona, radnje optuženog opisane u tačkama I i II obrazloženja rešenja treba kvalifikovati kao krivična dela razbojništva iz člana 206. stav 1. Krivičnog zakonika ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 85/05 od 6.10.2005.godine) koji je stupio na snagu 1.1.2006.godine, posle donošenja prvostepenog rešenja i u tom smislu preinačiti rešenje u navedenom delu, po

službenoj dužnosti, jer je Krivični zakonik (KZ), s obzirom na kaznu propisanu istim za predmetna krivična dela, blaži za optuženog od Krivičnog zakona Republike Srbije, važećeg u vreme izvršenja dela, pa je primena istog obavezna, shodno članu 5. stav 2. KZ.

Ispitujući prvostepeno rešenje u pobijanom delu odluke o krivičnoj sankciji, Vrhovni sud nalazi da se prvostepeni sud pravilno opredelio za izricanje optuženom vaspitne mere upućivanja u vaspitno-popravni dom, nalazeći da su ispunjeni uslovi za izricanje ove krivične sankcije, pri čemu je sud pravilno cenio i obrazložio zbog čega smatra da ova mera odgovara ličnosti optuženog kao učinioca dela, imajući u vidu njegovu nepovoljnu porodičnu i materijalnu situaciju i psihičko stanje i okolnosti pod kojim je izvršio dva krivična dela razbojništva u saizvršilaštvu, kao i zbog čega nalazi opravdanim predlog Centra za socijalni rad, za upućivanje optuženog u vaspitno-popravni dom. Ovaj zaključak prvostepenog suda i razloge za isti, kao pravilne prihvata i Vrhovni sud i stoga, suprotne navode i stav žalbe branioca optuženog da bi, s obzirom na olakšavajuće okolnosti koje stoje na strani optuženog, a koje sud nije u dovoljnoj meri cenio i posebno zbog izmenjene situacije optuženog koji se zaposlio i ima redovne prihode i našao je stan, izricanje mere upućivanja u vaspitno-popravni dom negativno uticalo na optuženog i da se svrha kažnjavanja u konkretnom slučaju može postići i uslovnom osudom, ocenjuje kao neosnovane.

Najpre, lišeni su svakog osnova navodi žalbe o pogrešnom utvrđenju, u pobijanom rešenju, da je optuženi u vreme izvršenja predmetnih krivičnih dela bio mlađe punoletno lice i tvrdnja žalioca, s tim u vezi, da se radi o starijem maloletnom licu, pozivanjem na nalaz i mišljenje veštaka neuropsihijatra i psihologa. Optuženi je, budući da je rođen 27.6.1985.godine, u vreme izvršenja dela (22.8.2003.godine i 2.9.2003.godine) imao navršenih 18 godina, dakle, bio punoletno lice i tu činjenicu koja se tiče njegovog kalendarskog uzrasta, ne može promeniti okolnost da je zbog zaostajanja u emotivnom i socijalnom sazrevanju za oko godinu dana, njegova duševna razvijenost odgovarala duševnoj razvijenosti starijeg maloletnika, odnosno zbog te okolnosti optuženi ne može imati status starijeg maloletnika u vreme izvršenja dela, već ista samo može biti razlog primene, prema njemu, sankcija propisanih za maloletne učinioce krivičnih dela umesto onih predviđenih za punoletna lica, kao što ovde i jeste slučaj.

Vrhovni sud ocenjuje neosnovanim i navode žalbe branioca da razlog za izricanje optuženom zavodske mere ne može biti okolnost istaknuta u izveštaju Centra za socijalni rad, da je ranije izrečena vaspitna mera pojačanog nadzora organa starateljstva, zbog izvršenja krivičnog dela krađe vozila, obustavljena uz objašnjenje izostanka saradnje tada maloletnog optuženog i roditelja, s obzirom na uzrast optuženog u vreme izricanja mere (27.9.2001.godine) i okolnost da roditelje praktično nije ni imao. Naime, upravo okolnost da je izostala saradnja samog optuženog kao i uže i šire rodbine, pre svega roditelja - oca sa kojim je optuženi živeo i majke, bez obzira što ona ima drugu porodicu i činjenica da zbog nesređenih porodičnih i socijalnih i materijalnih prilika, ranije izrečena vaspitna mera nije dala rezultate i da svrha te mere, u smislu individualne prevencije, odnosno otklanjanja opasnosti od ponovljenog asocijalnog ponašanja optuženog, očigledno nije ostvarena jer je optuženi nastavio sa vršenjem krivičnih dela, i kako takva nepovoljna situacija, prema dokazima i podacima u spisima predmeta, nije značajno izmenjena u međuvremenu, opravdava stav Centra za socijalni rad da se merama otvorene zaštite, koje u konkretnom slučaju nije moguće organizovati, ne može postići resocijalizacija optuženog i da je zbog negativno stimulirajuće porodične sredine najadekvatnije rešenje njegovo upućivanje u vaspitno popravni dom, gde bi se uključivanjem u organizovani vaspitno-obrazovni rad postiglo ubrzano završavanje škole i osposobljavanje za određeno zanimanje, u skladu sa njegovim psihofizičkim sposobnostima i interesovanjima.

Sledstveno rečenom, i kako je prvostepeni sud, prilikom odlučivanja o sankciji koju će izreći optuženom za učinjena krivična dela, suprotno navodima žalbe optuženog, upravo imao u vidu olakšavajuće okolnosti na strani optuženog, potencirane u žalbi, a koje se odnose na uzrast optuženog, priznanje izvršenja predmetnih krivičnih dela, kao i stanje duševnog zdravlja i svojstva ličnosti optuženog s obzirom na nepovoljne socijalne i emotivne uslove života, kako je sve utvrđeno na osnovu nalaza i mišljenja veštaka neuropsihijatra i psihologa i izveštaja Centra za socijalni rad, to se pravilnost zaključka prvostepenog suda da se izricanjem mere upućivanja u vaspitno popravni dom može ostvariti svrha koja bi se ostvarila izricanjem kazne, ne dovodi u sumnju izloženim žalbenim navodima branioca optuženog. S tim u vezi, neprihvatljiv je i stav žalbe branioca da ima mesta izricanju optuženom uslovne osude, jer se ova krivična sankcija prema odredbi člana 51. OKZ, važećeg u vreme izvršenja dela, može izreći učiniocu manje društveno opasnog dela, odnosno prema odredbi člana 64. stav 2. KZ, sada važećeg i primenjenog kao blažeg za optuženog, učiniocu lakšeg krivičnog dela, a takvim delom ne mogu se smatrati predmetna krivična dela razbojništva kojima se istovremeno ugrožava život odnosno telo kao osnovno dobro čoveka i njegova imovina.

Kako je 1.1.2006.godine stupio na snagu Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivično-pravnoj zaštiti maloletnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije " broj 85/05 od 6.10.2005.godine) kojim je u članu 21. vaspitna mera upućivanja u vaspitno popravni dom blaža, kako u pogledu vremena koje maloletnik, odnosno i mlađe punoletno lice shodno odredbi člana 41. istog zakona, može provesti u domu, tako i u pogledu obaveznosti kontrole prvostepenog suda u vezi realizacije iste, od one predviđene članom 27. KZ RS, odnosno članom 82. OKZ, to se u smislu člana 5. stav 2. KZ kao obavezna ima primeniti odredba člana 21., odnosno i članova 41. stav 1. i

124. stav 4. Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivično pravnoj zaštiti maloletnih lica, kao i člana 67. stav 2. istog zakona koji propisuje obavezu uračunavanja vremena provedenog u pritvoru kao i svakog drugog lišenja slobode u trajanje izrečene vaspitne mere. Zbog toga je Vrhovni sud, po službenoj dužnosti preinačio prvostepeno rešenje, kao u izreci ovog rešenja.

Iz svih iznetih razloga, a na osnovu člana 401. stav 3. ZKP, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci ovog rešenja.

Predsednik veća sudija,

Dragiša Đorđević, s.r.

Zapisničar,

Nataša Banjac, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

SR